

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचे मराठी भाषांतर)

अध्यक्ष, गव्हर्निंग कौन्सिल अंजुमन आर्ट्स , कॉमर्स अँड सायन्स

वि.

सय्यद मोहम्मद शफी

८ जानेवारी १९९६

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि न्यायमूर्ती जी. बी. पट्टनायक]

सेवा कायदा :

सेवा समाप्ती-पुनर्वसन-मध्यंतरीच्या कालावधीतील वेतनाची थकबाकी देण्याबाबत कोणताही विशिष्ट आदेश नाही-त्या कालावधीत लाभदायकरित्या काम करणारा कर्मचारी, वेतन परत घेण्यास पात्र नाही-पुनर्नियुक्तीच्या तारखेपासून स्वीकारलेले वेतन-इतर परिणामी लाभ-सर्वोच्च न्यायालयाने कायम ठेवलेल्या न्यायाधिकरणाच्या निर्णयाच्या प्रकाशात काम केले जाईल.

दिवाणी अपिलीय अधिकार क्षेत्र :- दिवाणी अपील क्र.१६६२/१९९६

याचिकाकर्त्यासाठी के. सी. भट, आर. जगन्नाथ कौले आणि एम. के. दुआ.

उत्तरवादी तर्फे शांता के. महाले व पी. महाले.

न्यायालयाचा खालील आदेश देण्यात आला.

उशीर माफ करा.

परवानगी मंजूर.

आम्ही दोन्ही पक्षांचे वकीलांना ऐकले. हे अपील दिवाणी न्यायमूर्ती, विजापूर यांनी दि. २९ ऑक्टोबर १९९१ रोजी दिलेल्या आदेशाविरुद्ध निर्देशित केले आहे आणि सीआरपी क्रमांक ३५६५/९१ मध्ये दि. ५.४.१९९३ रोजी दिलेल्या आदेशात उच्च न्यायालयाने पुष्टी दिली आहे. वस्तुस्थिती स्पष्टपणे वादात नाही. उत्तरवादी ची सेवा संपुष्टात आली जी अखेर रद्द करण्यात आली. दि. ३१ जुलै १९८९ रोजी या न्यायालयाने विशेष अनुमती याचिका फेटाळून लावल्याने हा आदेश संपुष्टात आला आहे. या न्यायालयाने असे निरीक्षण नोंदवले:

“उत्तरवादी क्रमांक १ ला देण्यात आलेल्या वेतनाच्या प्रतिपूर्तीसाठी व्यवस्थापन सरकारकडे जाऊ शकते आणि सरकार कायदानुसार आणि विद्यापीठाने घेतलेल्या भूमिकेच्या अनुषंगाने त्या प्रश्नावर निर्णय घेईल.”

अवमान खटल्याच्या सुनावणीत खंडपीठाने असे म्हटले होते की, सामान्यतः ज्या व्यक्तीची सेवा समाप्ती रद्द केली जाते त्या व्यक्तीला वेतनाची थकबाकी मिळते, परंतु देयक इतर घटकांवरही अवलंबून असते. ती रिट काढताना स्पष्ट निर्देश नसल्याने वेतनाची थकबाकी देण्यास नकार देणे हा अवमानाचा प्रकार ठरेल, असे म्हणता येत नाही. बरखास्तीचा आदेश रद्द केल्याने वेतनाच्या थकबाकीच्या दाव्याच्या कारवाईचे कारण निर्माण होते. परंतु ज्या प्रकरणात मध्यंतरीच्या कालावधीसाठी कोणतेही निर्देश दिले गेले नाहीत, अशा परिस्थितीत वेतन देण्याचे आदेश देण्याची आवश्यकता नाही, असे या न्यायालयाने व्यवस्थापकीय निर्देश यू.पी. वेअर हौसिंग कार्पोरेशन आणि इतर मध्ये म्हटले आहे. विरुद्ध विजय नारायण वाजपेयी [ए. आय. आर. १९८० एस सी ८४०]

त्यानंतर उत्तरवादी ने जिल्हा न्यायालयात अंमलबजावणीसाठी अर्ज दाखल केला

होता.

अंमलबजावणी न्यायालयाने हा दावा फेटाळून लावल्याने उत्तरवादी दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ११५ अन्वये पुनरावलोकनात गेला जो कर्नाटक उच्च न्यायालयाने सी. एम. पी. क्रमांक ३५६५/९१ मधील दि. ५ एप्रिल १९९३ च्या आदेशात फेटाळून लावला. न्यायालयात विशेष अनुमती याचिका प्रलंबित असताना उत्तरवादी लाभदायक नोकरी करत आहे का, याची चौकशी करण्यात आली असता तो लाभदायक नोकरी करत असल्याचे निष्पन्न झाले.

उत्तरवादीच्या वकिलांनी असा युक्तिवाद केला आहे की हे आवाहन निष्फळ ठरले आहे. आम्ही त्या आधारावर निष्कर्ष काढू शकत नाही कारण उत्तरवादी परत वेतनाचा दावा करीत आहे. त्यादृष्टीने एक शोध लागला पाहिजे. त्यानुसार आम्ही उत्तरवादी मागच्या वेतनास पात्र नाही, असा निर्वाळा दिला. जोपर्यंत पुनर्स्थापनेचा संबंध आहे, तो अपीलकर्त्याच्या विद्वान वकिलांनी मांडलेला नाही की बडतर्फीचा आदेश रद्द केला गेला होता आणि तो अंतिम होता या वस्तुस्थितीमुळे तो पुनर्स्थापनेसाठी पात्र नाही.

उत्तरवादी पुनर्नियुक्तीच्या तारखेपासून स्वीकारलेले वेतन देण्यास पात्र आहे. आम्ही इतर परिणामी फायद्यांबद्दल कोणतेही मत व्यक्त करण्याचा प्रस्ताव ठेवत नाही कारण या न्यायालयाने कायम ठेवलेल्या न्यायाधिकरणच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने यावर काम केले जाणार आहे. पुनर्वसनाच्या तारखेपासून स्वीकारलेले वेतन न दिल्यास हा आदेश प्राप्त झाल्यापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वेतन देण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

त्यानुसार अपील निकाली काढले जाते. खर्च नाही.

अपील निकाली.

जी . एन.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.
